

XÂY DỰNG QUY TRÌNH KIỂM SOÁT NỘI BỘ

Quá trình xây dựng quy trình kiểm soát nội bộ cần có sự thay đổi trong tư duy đối với lãnh đạo, sự thay đổi thói quen của cán bộ, nhân viên và thay đổi một số tập quán của công ty. Do vậy, việc thông tin, truyền thông đến từng nhân viên giúp mọi nhân viên đều nhận thức được rõ ràng về tính hữu ích của quy trình kiểm soát nội bộ trong đơn vị, nhận thức rõ vị trí, vai trò, nhiệm vụ của mình là một trong những điều kiện tiên quyết cho sự thành công của việc xây dựng và triển khai quy trình kiểm soát nội bộ trong doanh nghiệp.

Việc xây dựng quy trình kiểm soát nội bộ trong đơn vị nên được thực hiện qua hai giai đoạn với các bước cụ thể như sau:

Ở giai đoạn chuẩn bị các điều kiện ban đầu, DN cần thực hiện các công việc sau:

- Thành lập ban chỉ đạo gồm ban lãnh đạo cao nhất của công ty và những nhân viên chủ chốt sẽ thực hiện xây dựng quy trình kiểm soát nội bộ
- Lên kế hoạch triển khai chương trình xây dựng quy trình kiểm soát nội bộ
- Đào tạo đội ngũ lãnh đạo và cán bộ chủ chốt về kiểm soát nội bộ
- Thuê chuyên gia tư vấn về thiết kế kiểm soát nội bộ (nếu cần thiết)
- Đánh giá hiện trạng kiểm soát nội bộ tại đơn vị
- Triển khai các bước để tái thiết lập hay hoàn thiện quy trình kiểm soát nội bộ (quá trình này là một quá trình diễn ra thường xuyên, luôn có đánh giá lại, cập nhật rủi ro và cập nhật, điều chỉnh hoạt động kiểm soát nội bộ)

Vậy ở giai đoạn triển khai xây dựng quy trình kiểm soát nội bộ, chúng ta cần làm gì? Ở giai đoạn này, DN cần triển khai thực hiện các công việc sau:

- Xác định triết lý kinh doanh, tầm nhìn của doanh nghiệp
- Xác định sứ mệnh, giá trị cốt lõi mà doanh nghiệp hướng đến
- Xác định mục tiêu của doanh nghiệp trong ngắn hạn, dài hạn
- Xác định rủi ro mà doanh nghiệp có thể gặp phải
- Xác định cơ chế kiểm soát chung của doanh nghiệp
- Xác định cơ cấu tổ chức toàn doanh nghiệp
- Xác định chức năng, nhiệm vụ và mục tiêu của từng bộ phận, từng nhân viên trong doanh nghiệp
- Xác định rủi ro của từng bộ phận
- Xác định cơ chế kiểm soát cho từng bộ phận và cho từng nhân viên
- Quy chế, tài liệu hoá các cơ chế kiểm soát trong các quy chế bộ phận và trong từng bảng mô tả công việc cụ thể
- Xác định tất cả các quy trình nghiệp vụ của doanh nghiệp
- Xác định các chức năng của từng quy trình
- Xác định rủi ro của từng quy trình
- Xác định cơ chế kiểm soát rủi ro của từng quy trình

- Quy chế hoá các cơ chế kiểm soát của từng quy trình trong các quy chế nghiệp vụ
- Thiết lập các kênh truyền thông (nội bộ/bên ngoài)
- Lựa chọn phương pháp truyền thông
- Lập kế hoạch đánh giá KSNB thường xuyên và định kỳ
- Thiết lập mức chuẩn tối thiểu
- Báo cáo các hoạt động kiểm soát yếu kém
- Theo dõi giám sát quá trình khắc phục

Đây là danh sách các công việc cơ bản mà DN cần thực hiện để có thể xây dựng quy trình kiểm soát nội bộ cơ bản cho doanh nghiệp của mình. Tuy nhiên, tùy theo tình hình thực tế, điều kiện kiện – mô hình kinh doanh và quy mô hoạt động của doanh nghiệp mà chúng ta có thể điều chỉnh các hạng mục này cho phù hợp để đảm bảo quy trình được thiết lập sẽ mang đến những hiệu quả to lớn cho DN bạn nhé.